

Abonnement pour un an

350 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs .

Adresse :

"Idjtihad," Constantinople

Téléph . st . 865

XXII ème ANNÉE

1927, 15 Aout No 234

الاجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صحی مجموعہ

آبونمان : سنه لکى [۲۴ نسخه]

نورکيا ايجون ۲ ، خارج ايجون
۳۹ ، اعلا کاغدلیسی • لیرادر .

اداره خانه سى :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوى »

تله فون : استابول ۸۶۵

يکرمی ايکنجی سنه

نومرو ۲۳۴-۱۵ آغستوس ۹۲۷

تام وقتی کلدیکنه حکم اولدینی زمان پونه بی دویره رک
حاوی اولدینی مایع مناسب قابله دو کولور .

۳ بسمر اوجاغندن چیقان چلیک یوموناق توربو
ویا طورنه ایله قولای ایشلنه بیلیر . بونی تکرار ایدره رک
ویا واش یا واش صوئوتارق اصلاح ایدیلیر . بو صورتله
اریمش چلیک استحصال ایدیلره رک ایسته نلدیکی طرزده
ایشلنه نیر ، ضایعه بعش خصوصاً صولده قولالاییلیر .

۳۱ — چلیک مختلف نوعلری

خلاصه ۱ اریمش چلیک — ۲ صو ویرلش چلیک
— ۳ صو ویرلش چلیک استعمالی .

ایضاحات — ۱ بسمر فروندنن چیقان چلیک عمومیت
اوزره ایکنجی دفعه ایدلایکندن اریمش چلیک اولور .
اریمش چلیک بیاض سنجاغمی رنگده در . قابله دو کوله بیلیر .
توربو و طورته ایله ایشلنه بیلیر . اریمش چلیک یوموناق
اولوب الاستیقنی اولمادیغندن ضایعه پک آز قولالانمده در .
۲ اریمش چلیکه صو ویرلره رک سرتلشدیریلیر .
صو ویرمک ایچون چلیکی قرمز اولنجیه قدر قیزدرقدن
صکره بردن بره صووق صویه باتیریلیر . ایشته اوزمان
صو ویرلش چلیک اولور ایسه ده هم سرت وهم ده قولای
قیریلیر بر حالده در . بونک سرتلکسکی آزالتمق ایچون
تکرار پیشیرمکه الاستیقیت کسب ایدر . بونک ایچون
درجه حرارت ۳۰۰ ی کچمه مک اوزره چلیک تکرار
قیزدیریلیر .

۳ صو ویرلش و تکرار پیشیرلش چلیک هم سرت
وهم الاستیقیدر بوا یکی خاصه سندن دولابی رنبرک ، بر
چوق آلت ، بالطه ، دستره ، خنجر اعمال ایدیلیر .

۳۲ — دمی پاسبی

خلاصه ۱ پاس بالماء حمض حدیددر — ۲ دمی پاسبنک
محدورلری — ۳ دمی پاسبنک یاسلانمقنن محافظه ایتک — ۴
دمیرک اوزرنده کی بویانک بر پارچه سی صیرلدینی زمان وقوعه
کلن حال دمی رک قالایلاعی غالوانیزلی صاج .

ایضاحات — ۱ دمی رطوبتلی هواده طور دینی زمان
آز وقت ایچنده یاسلانیر ، دوکه دمی و چلیک ده بویله در .
پاس بالماء حمض حدید یعنی حمض حدیدک صو ایله امتزاج
ایتمسندن عبارتدر .

صیاده گییا

۲۹ — دوکه دمی

خلاصه ۱ — دوکه دمی رک منشائی و ترکیبی — ۲ سنجاغی
دوکه دمی واستعمالی — ۳ بیاض دوکه دمی .

ایضاحات — ۱ قال اوجاغندن طیشاری آقان نه ریمش
معدن دوکه دمی در . دوکه دمی صاف بر دمی رکلددر .
بر مقدار قاربونه متمزجدر . انتساجی و خاصه لری بری
برندن آیری ایکی نوع دوکه دمی وارددر . بری سنجاغی
دیگری بیاض دوکه دمی در .

۲ سنجاغی دوکه دمی سیاهمی سنجاغی بر رنگده در .
انتساجی حییبی یعنی دانلی در . توربو ایله ویا طورنه ده
ایشلنه بیلیر . بیاض دوکه دمی در دها قولای اریر . مایع
حالنده ایکن قوم قابله ایچنه آقیدیلیر و تمامیه بوقالبیرک
شکللی آلیر . ایشته ستونلر ، ماکینه اقسامی ، بو صورتله
دو کولور .

۳ بیاض دوکه دمی کوموش رنگنده در . دانلری
ایری اولدیغندن قابله دوکه یه آلوریشلی دکلدر . بیاض
دوکه دمی قولالایماز بونی دائماً صاف دمی ره تحویل
ایدلر .

۳۰ — چلیک اعمالی

خلاصه ۱ — چلیک کوموری آلتش ویا کومور ویرلش
دوکه دمی در . — ۲ بسمر اصولی — ۳ اریمش چلیک
خاصه لری واستعمالی .

ایضاحات — ۱ چلیک دوکه دمی دردن پک آزالتمق
اوزره براز قاربونی حاوی بر دمی در . دوکه دمی رک
قاربونندن بر قسمی آلت ره یا خود صاف دمی ره معین
بر مقدار قاربون ویرلره رک چلیک استحصال ایدیلیر .

۲ چلیک الک زیاده بسمر اصولی ایله یاسیلیر . بویوک
برپوته ایچنه اریمش دوکه دمی دو کولور . صو حالنده
بولنان بودمی رک ایچندن شدید بر هوا جریانی کچیلیر .
هوانک مولدالموضه سی کومورک بر قسمی یاقار . چلیک

آلتون سىكلر ۹ قسم آلتون ۱ قسم باقرى حايدىر .
باقر ذى قيمت معدنلرک مقاومت قوتلرني آرتديرر .
وبولرله سرتلك ويرر .

۴ مطبعه حرفلرى جندره آلتنده شكنلى دكيشد .
رمه مك ايچون اولدقچه قوه مقاومتى زياده اولمق وكاغدى
كسه جك درجه ده يك سرت اولماق اقتضا ايدىر . مطبعه
حرفلرى قورشون و آنتيمواندن مركب برخيلطه در .

۵ ملشسيور ، باقر ، چنتقو ، ونيكلدن مركب برخيلطه در بوندن قاشق ، چتال ياپيلير . بولنرک اوزرى برمعتاد ايجه بر طبقه كوموشله قابلانور .

۶ الحاصل باقر و قالاي خيلطه سندن عبارت اولان تونج ايله باقر و چنتقو خيلطه سندن مركب بولنان پرنجك صنايعده اهميتلىر يك زياده در . بولنردن على العاده قوللانيلن برچوق اشيا ياپيلير .

۳۴ — تونج و پرنج

خلاصه — ۱ تونج و پرنج — ۲ تونجك تركيبى — ۳ تونجك استعمالى — ۴ پرنجك تركيبى — ۵ پرنجك استعمالى .
ايضا حات — ۱ تونج و پرنج يك چوق قوللانيلن خيلطه لردر . بو خيلطه لرده باقيرك مقدارى چوقدر .

۲ تونج باقرله قاليدن مركب برخيلطه در . بوايكي معدنك مقدارى ياپيله جق اشيايه كوره دكيشير . چاڭ ياپيلن تونجده ۷۸ باقر ۲۲ قالاي بولنور . حالبوكه طوب اعمال ايديلن تونجده ۹ باقر ۱۰ قالاي واردر .

۳ تونجدن چاڭ ، طوب ، مغشوش مسكوكات ، هيكل ، زينت اشيايسى ياپيلير . تونج سرت و متصوندر قولايقله ايشله نير . صاف باقره نظراً هوانك تأثيريله جابوق بوزولماز .

۴ پرنج ، باقر و چنتقودن مركب برخيلطه در . بوكا بعض دفعه براز قورشون و قالاي قاتيلير . پرنج تله ۶۵ باقر ۳۵ چنتقو بولنور پرنج قابلرده ۶۶ باقر ۳۳ چنتقو و ۱ قورشون و قالاي واردر .

۵ پرنجدن طويل ايكنه و دوكه دمير ياپيلير بولنرک اوزرى قالايه قابلانور . لامبه ال شمععدانى ، بويوك شمععدانلر ، كبي او اشيايسى پرنجدن ياپيلير . آلات

۲ — دميرك بر نقطه سى باسلاندينى زمان پاس تدريجاً ايله ريله يرك يك چابك سطحاً و عمقاً ياپيلير . پاس قولايقله توز حاله كيرديكندن دمير قسماً چورور . پاس طومش اولان بر بوتلرل از زمان ايچنده بتون متانتى غائب ايدىر .

۳ دميرى رطوبتلى هوانك تأثيرندن محافظه ايتك ايچون اوزرينه بر ويا بر قاچ قات بوياسورولور . بوياساچ قورويان برياغ (زيت محفف) ايله حمض رصاصدن و مختلف رنگده بويالردن مركبدر بو خيلطه رطوبتلى هوانك تأثيرينه مقاومت ايتديكندن دميرى باصلانمقدن مؤثر بر صورتده محافظه ايدىر .

۴ بويانك بر پارچه سى صيريلوب معدنك اوراق بر سطحى آچيق قالديني زمان بونقطه ده حاصل اولان پاس تدريجاً دميرك هر طرفنى تماماً قابلاز ، حالبوكه بوتخريبات طيشايدن كورونمز .

۴ سىكدن ياپيلان قابلك پارسدن محافظه سى ايچون قالايلاقمق يعنى قابلك اوزرينه برقات قولاي سورمك اقتضا ايدىر . غالواينلى صاچ اوزهرى برقات ايجه چنتقو ايله اورتلش دمير برصاچدر .

۳۳ — خيلطه لر

• خلاصه — ۱ معدنلر صاف حالده آز قوللانيلير — ۲ خيلطه لرك فائده سى — ۳ مسكوكات و قيوچى مصنوعاتى — ۴ مطبعه حرفلرى — ۵ ميلشور — ۶ تونج و پرنج .

ايضا حات — ۱ صنايعده صاف معدنلر يك آز قوللانيلير . چونكه صاف حالده بولنان معدنلرده مقاومت خاصه لرى يا خود مطلوب درجه ده سرتلك يوقدر . مثلاً آلتون و كوموش صاف حالده ايكن يك يومشاق اولدقنلر مسكوكات يانمغه الويريشلى دكلدرلر .

۲ بالعكس برقاچ برقاچ معدن قارشديرلدقده خيلطه دينيلن مخلوط الده ايديلير . برخيلطه متشكل اولدينى معدنلردن هر بيرينك خواص و اوصافى جامع اولدينى كبي بعضاً غايت قيمتدار يكي برخاصه بيله اكتساب ايدىر . بوكون صنايعده قوللانيلن خيلطه لرك عددى چوقدر .

۳ آلتون و كوموش سىكلر و قيوچى مصنوعاتى ذى قيمت معدنلر باقيرله قاريشيق خيلطه لردر . مثلاً

موسیقیه نك چوغی پرنجندن معمولدر . باقر ك رنكى
قرمزیدر . حالبوكه پرنج صاریدر .

۳۵ - ژنكار

خلاصه — ۱ ژنكار — ۲ باقر قابلر اوزرنده ژنكار
تشكى — ۳ ژنكار زهردر . بوندن ناصل صاقینهلى — ۴
بركسه ژنكار ايله زهرلندیكى زمان نه يولده مداوات ایتلى .

ایضاحات — ۱ باقر و پرنج قابلر وسائر اشیا رطوبتلى
هوادن و حصوصيله اكشى ماده لرك تماسندن قولايقله
بوزولورلر بوزولان نقطه لرده ژنكار دینیلان یشیلمسى
رنكده لككدر حاصل اولور ژنكار برملج نحاسدر .

۲ باقر و پرنجندن پاییلان مطبخ طاقلرنده یمكدر
براقلدینى زمان قابلك اوزرنده ژنكار پیدا اولور .
بو قابلك ایچنده سرکه كى اكشى ماده لر بولدینى زمان
ژنكار دها چابوق تشكى ایدر .

۳ ژنكار شدید برسجور . آز مقداری بيله معده یه
کیردیكى زمان بك شدتلى قارن آغریلری حصوله کتیرر .
مص ایدیلن مقدار زیاده اولورایسه انسانى اولدیره بیلیر
بو سبیدن قابلى غایت تمیز طومتق لازمدر . دها زیاده
امین اولمق ایچون باقر قابلر قالاىلى ویا کوموشله قبالتمش
اولمیدر .

۴ ژنكار ايله زهرلەنن بر کیمسه یه بر یمورطه آقى
صوایله چالقالایوب ایچیرملى آرەدن وقت کچیرمکسزین
مقی و مسهل ویرملى .

۳۶ - شکر اعمالی

خلاصه — ۱ شکر نره دن چیقاریلیر — ۲ پانجار شکرى
نصل یاپیلیر — ۳ نورق و خلیطه لر و بونلرك استعمالی .

ایضاحات — ۱ هر کون بدیکمز شکر یا شکر قامشندن
ویا خود سکرى دینیلن بر نوع پانجار دن یاپیلیر . هر ایکی سندن
عین جنس قامش شکرى یعنی ساقاروز چیقاریلیر .

۲ پانجار اولایچه ییقانور اوزرنده بولتان طاش
وطوبراق آتلدقن صکره ایچه ایچه طوغرانور
دینیلن جهازلر ایچه قونیلهرق صوایله تعطیلن ایدیلیر .
شکر پانجاردن یواش یواش همان تماميله آیریلیر . بو صورتله
الده ایدیلن شکرلى عصاره لر حکمى و کیمىوی اصوللرله

بیوك اولوملر

دوقتور شرف الدین مغمو مى بك

Perdre J. M. Guyau نه قادار حقلى اولاراق ،
quelqu'un d'aimé c'est perdre quelque chose de soi
et commencer soi-même à mourir یعنی « سويلن
برى ضایع ایتك انسانك كندیسندن برى ضایع ایتمى
وبالذات كندیسندك ده اولمیه باشلاماسیدر . » دیر دوقتور
شرف الدینك وفاتى خبرى لطفی فکرى بك یاقا حقیقه
سویله یچه ، باناده واقع اولان بواولدى . وارلقمك بر
طرفنك ییقیلدیغى طویدم .

دوقتور شرف الدین بكى ۱۳۰۱ ده قلهلى اعدادیسندە
طانیدم قلهلى اعداى طى مكتبك مدت تحصیلسى
اولان اوچ سنه یی برابر کچیردیكدن صوكره طیبیه عسکریه نك
مدت تحصیلسى اولان آلتی سنه یی ده كلیخانه ده کچیردك .
مقدم وذكى ، وقور بر شا كرد اولدى . ۱۳۰۵ ده ،

تصفیه ایدلدكدن صكره هواسز بر محله ده تخیر ایدیلیر .
شكر كوچك بلورلر شكندە قابك ایچه قونار بوكا خام
شكر دینیر .

۳ شكر اعمالندن صوكره تورنیلر (ملاس) دینیلن
حمیر كى غیر صاف شرولردر . بعض كره بو شرولرك
حاوی اولدقلى جزئى مقدار شكرى چیقارمغه چالیشیرلر .
وبعضاً بو شرولبرى طوغریدن طوغرویه اسپرطو
چیقارمق اوزره تقطیرخانه یه كوندرلر .

شكر صرفیاتى هر برده عظیم مقدار تشكىل ایدرتور کیامن
هرسته آلتی بیک واغون شكره محتاجدر صوك زمانده
یاییلان ایكى شكر فابریقه من آنجاق سنوی بشیوز واغون
شكر اعمال ایده بیلیمكده در . شكر چوق مهم برغدادر
وبونك هر كس طرفندن صاتون آلتیه بیلوب ینیله بیلیمسى ایچون
شكر اوزه رندن رسومك و انحصارك قریباً قالدیریلماسى
مأمولدر . فرانسه ده ایوم شكرك کیلوسى دورت فراتق دركه
بزم پاره ايله تقریباً اوتوز غروش ، یونانستانده کیلوسى
بزم پاره ايله یكرمى غروشدر .

ختم